

noget ikke ganske nyt at fremsætte en Mængde Angreb og Ønsker, og hvis nogen tror, at dette skulde høre op, fordi man laver Organisationen om, vil vedkommende være meget naiv. Angreb og Ønsker vil vedblivende blive fremsat og med ikke mindre Skarphed end hidtil. I saa Henseende hjælper Kommissionens Betænkning og det fremsatte Lovforslag ikke det allerringeste.

Naar man ser bort fra de relative Smaating, disse Angreb drejer sig om — det kan være, at de for den paagældende og ogsaa i og for sig betyder meget —, men naar man ser bort fra de relative Smaating, har Kritikken i det væsentlige drejet sig om to Hovedpunkter: det, man kunde kalde Omsvøbet indenfor Administrationen; altsaa den forholdsvis langsomme Forretningsgang og det meget Skriveri, som er nødvendigt i en stor Administration, og dernæst den økonomiske Side. Ankerne mod Omsvøbet har ganske sikkert til Dels været berettigede. Det er heldigt, at man fra alle Sider er enig derom — ja, nu hørte jeg ganske vist, at det ærede Medlem fra Fredericia (L. Rasmussen), til hvis Kritik paa forskellige Punkter jeg i øvrigt kan slutte mig, ikke var enig heri, men ellers har alle Talere været enige om, at det vilde være en Forbedring, at man fjernede det Led, som ganske vist har opholdt Sagerne mest paa deres Vej, at man nedlagde det ministerielle Departement og ansatte Generaldirektøren direkte under Ministeren. Den bestaaende Ordning har jo ogsaa haft eller kan i hvert Fald have haft en anden, meget betydeligere Skavank, nemlig den, at en ministeriel Embedsmand sætter sig til at fungere som en Slags Overgeneraldirektør mellem Generaldirektøren og Ministeren.

Hvad den finansielle Side angaar, vil man lægge Mærke til, at Ankerne har svinget mellem to Yderpoler; i de Aar, Overskuddet har været lavt, har Rigsdagen fordret et større Overskud, en mere forretningsmæssig Ledelse af Statsbanerne og saa fremdeles; men i de Aar, da Overskuddet var stort, har man beskyldt Statsbaneledelsen for utidig Sparsommelighed, for Fedteri, ja, man er end ikke vejet tilbage for saadanne injurierende Bemærkninger som, at Tantiemen var Aarsagen til, at Statsbaneledelsen viste sig sparsommelig. Ældre Medlemmer vil erindre, at mellem disse Yderpoler har Ankerne med Hensyn til den finansielle Side af Sagen svinget; os Rigsdagsmænd stiller man jo ikke saa let tilfreds.

Det ærede Medlem fra Frederikshavn (Thomas Larsen), som i 1911 var Minister for offentlige Arbejder, udtalte den Gang; at han ikke nærede stor Tiltro til, at man nedsatte en Kommission eller et Udvalg; efter hans Mening var Aarsagen til, at man ønskede noget saadant, ikke saa meget den udøvede Kritik overfor Banernes Ledelse som Ønsket om at naa til en billigere og mere forretningsmæssig Ledelse af Statsbanerne. Og han tilføjer, at hvis Udvalget kunde være saa heldigt at anvise Omraader, hvor der kunde spares, hvor der var overflødige Tog eller overflødig Personale, vilde saadant jo være en Vinding. Heri saa altsaa det ærede Medlem fra Frederikshavn en Hovedopgave for dette Udvalg, og den daværende Trafikminister mener, at Hovedskylden for, at Statsbanerne ikke drives det, man kalder forretningsmæssigt, maa lægges paa Ministeriet og Rigsdagen og slet ikke paa Statsbanernes Ledelse, idet navnlig Rigsdagen trods Ledelsens Modstand gør Forbring paa nye Tog, nye Anlæg af Stationer, Holdepladser o. s. v. uden Hensyn til det økonomisk forsvarlige. Derved opstaar den urentable Drift. Og utvivlsomt er det rigtigt, at Opfyldelsen af saadanne Krav: flere Tog, flere Stationer, kræver mere Personale, større Vedligeholdelsesomkostninger, større Udgifter i det hele. Ministeren haabede, at Udvalget ved sin Virksomhed vilde skabe Ro om disse Forhold, saaledes at man fik en Ende paa det, som det ærede Medlem, den daværende Minister, kaldte en urimelig og uretfærdig Kritik mod Statsbanerne.

Hvad nu dette Udvalgs Arbejde angaar, vil ingen bestride, at det har været et meget flittigt Udvalg, der har forhandlet om en Mængde Spørgsmaal, indsamlet et betydeligt Materiale og konfereret med mange Mennesker; Udvalgsbetænkningen har alligevel en Skavank, en af de Skavanker, jeg før omtalte; vil man rigtig trænge til Bunds — og naar man læser om disse Ting, faar man en levende Fornemmelse af, at det er nødvendigt at trænge til Bunds deri —; vil der sikkert ikke være andet at gøre for dem, der staar udenfor, end at sætte sig hen i Administrationens Arbejdssteder i kortere eller længere Tid paa de forskellige Trin for virkelig at komme til Kundskab om, hvordan der arbejdes. Men naar man betænker, at Kommissionen skulde paavise, hvorledes der kunde spares og indvindes en Merindtægt, savner man rigtig nok fuldstændig en saadan Paavisning. Den